

Svar på fråga 2024/25:1348 av Jonathan Svensson (S)
Ungdomars oro för möjligheten att försörja sig

Jonathan Svensson har frågat mig vilka åtgärder som jag och regeringen avser att vidta för att bekämpa den höga ungdomsarbetslösheten.

Jag vill börja med att tacka Jonathan Svensson för hans engagemang för denna viktiga fråga.

Arbetslösheten är hög i Sverige, och efterfrågan på arbetskraft är fortsatt svag. Sysselsättningen tycks ha börjat vända upp under inledningen av året, men allmän osäkerhet kring det ekonomiska läget väntas dämpa den utvecklingen i närtid. En gradvis återhämtning på arbetsmarknaden väntas inledas under 2025 men framför allt ta fart 2026.

Ungefär hälften av ungdomsarbetslösheten utgörs av heltidsstuderande som också söker jobb. Om den gruppen tas bort från statistiken landar ungdomsarbetslösheten på 11,6 procent.

Om vi i stället tittar på ungdomar som varken studerar eller arbetar, NEET (not in employment, education or training), ligger Sverige betydligt bättre till i en internationell jämförelse. För första kvartalet 2025 hade Sverige 5,6 procent unga i befolkningen 15–24 år som varken arbetar eller studerar vilket är den tredje lägsta nivån i EU.

Unga är en konjunkturkänslig grupp på arbetsmarknaden med högre risk för arbetslöshet i en ekonomisk nedgång. Samtidigt har unga med fullföljd gymnasieutbildning ofta ett bra utgångsläge på arbetsmarknaden när konjunkturen vänder uppåt.

För att unga ska kunna etablera sig långsiktigt på arbetsmarknaden är därför utbildning den viktigaste insatsen.

Skolfrånvaro är ett stort problem som måste åtgärdas och satsningen på skolsociala team är en viktig del i detta arbete. Vi vet att en lyckad skolgång är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att förebygga utanförskap, kriminalitet, missbruk och ohälsa. Men för att elever ska kunna tillgodogöra sig utbildningen måste de delta i undervisningen. Genom budgetpropositionen 2025 förstärktes satsningen på skolsociala team ytterligare med 50 miljoner till totalt 300 miljoner kronor för 2025. Regeringen beräknar 300 miljoner kronor även för 2026–2027. Genom vårändringsbudgeten 2025 förstärktes statsbidraget för personalkostnader för skolsociala team

ytterligare med sammanlagt 50 miljoner kronor till totalt 350 miljoner kronor 2025. Förstärkningen på 50 miljoner kronor skulle kunna leda till att uppemot 60 nya skolsociala team kan starta ute i landet.

När det gäller gymnasieskolan har Utredningen om fler vägar till arbetslivet lämnat förslag med syfte att bidra till att trygga kompetensförsörjningen och till att fler elever får med sig de kunskaper de behöver för att kunna försörja sig själva (SOU 2024:74). Förslagen bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Regeringen har under mandatperioden även tillfört medel för att öka antalet platser inom både yrkeshögskolan och den yrkesinriktade vuxenutbildningen.

I år avsatte regeringen 250 miljoner för att skapa sommarjobb och jobb för ungdomar vilka ger unga en möjlighet att skaffa sig värdefull arbetslivserfarenhet. Genom att insatsen riktas till dem som har svårt att hitta jobb på egen hand förbättrar vi möjligheterna att etablera sig på arbetsmarknaden för dem som står längst från arbetsmarknaden.

Regeringen har även vidtagit åtgärder för att minska andelen unga som varken arbetar eller studerar. Det rör sig om en heterogen grupp med komplexa och varierande orsaker till sin situation, vilket gör behovet av samordnade insatser från flera offentliga aktörer särskilt stort. Mot denna bakgrund har Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor nyligen fått

i uppdrag att, med särskilt fokus på psykisk ohälsa, fungera som nationell resurs för samordning och stöd i frågor om unga som varken arbetar eller studerar. Myndigheten har även fått i uppdrag att fördela 20 miljoner kronor till kommuner och regioner för samverkansinsatser i syfte att underlätta målgruppens etablering i arbets- och samhällslivet.

Etablering på arbetsmarknaden är en förutsättning för att unga ska ha goda levnadsvillkor och makt att forma sina liv. Som jag redovisat ovan har regeringen vidtagit en rad åtgärder för att möta ungdomsarbetslösheten och jag kommer att fortsatt följa frågan noga.

Stockholm den 26 augusti 2025

Johan Britz